

ALİ COŞKUN

Sanayi Tezleri (SAN-TEZ) Projesi

2005'te pilot uygulama olarak başlatılan "Sanayi Tezleri Projesi", 2006'da yatırım programı olarak bütçede yerini aldı. Sanayicilerin ihtiyaçlarına yönelik üniversitelerde hazırlanan projeler bu sayede ticari ürüne dönüştürülebilecek. Bu arada, SAN-TEZ için 2007 yılı yatırım bütçesine 12.000.000 YTL ödenek teklif edildi

Küreselleşmenin tüm sınırları zorladığı günümüzde ekonomik kalkınmanın temelini oluşturan sanayi sektöründe hızlı bir yapısal değişim süreci yaşanmaktadır. Bu süreçte yoğun emeğe dayalı üretim metotları hızla teknolojinin yoğun olduğu, üretim ve bilgi teknolojilerine dönüşmektedir.

Ülkeler arasında sadece coğrafi ve kısmen siyasi sınırların kaldığı dünyamızda; gümrük duvarlarının yıkılması, ticari sınırların ve engellerin ortadan kalkmasıyla azgın bir rekabet ortamı başlamıştır. Bu ortamda rekabet gücünü elinde bulundurarak öne çıkmaya çalışan ülkeler, teknolojiden yararlanarak yeni alanlar ve yeni ürünler oluşturma yarışına girmişlerdir.

Sanayi stratejilerinin kaynağını Ar-Ge faaliyetleri oluşturuyor

Bu ülkeler stratejilerini, yeni teknolojilerin etkin kullanımı ve Ar-Ge faaliyetlerine dayalı hale getirmişler, bilim ve teknoloji politikalarını ise teknolojik altyapıyı geliştirerek, uluslararası pazarlarda rekabet gücü elde etmeye yönelik olarak düzenlemişlerdir.

Bugün için rekabet gücü, yeni teknolojiler üretme ve bu yeni teknolojileri hızla üretime dönüştürme yeteneğine dayanmaktadır. Teknolojinin beyinden beyine göç veya beyin göçü olduğunu düşünürsek bu beyinlerin altyapısında ise eğitim gücü yatmaktadır. Bu nedenle eğitim kurumlarımız ve üniversitelerimiz düne nazaran bugün çok daha önem arz etmektedir.

Teknoloji, ithal yoluyla bir noktaya kadar elde edilebilir olsa da kısa zamanda yeni transfer ihtiyacı ile büyük faturalar ödenecektir. Sonuçta teknoloji satın alan ülkeler, teknoloji üreten ülkeler karşısında daima geride kalmaktadırlar.

O halde rekabet gücünün artırılması için ülke genelinde Ar-Ge teknoloji bilincinin yerleşmesi ve bu bilincin herkes tarafından benimsenmesi gerekmektedir.

Siyasi ve ekonomik istikrarın sağlanması ile birlikte Ar-Ge'ye daha fazla önem verilmeye başlandı

Ülkemizde dört yıl öncesine kadar maalesef Ar-Ge'ye yeteri kadar önem verilmemekteydi. Bunun en önemli nedeni ise, yüksek faiz, yüksek enflasyon, yüksek bütçe açıkları ve borçlarıyla uğraşan ekonomimizde Ar-Ge çalışmalarının yapıldığı teknoloji geliştirme bölgelerinin faal hale getirilememesidir.

Bir partinin tek başına iktidara gelmesi ile birlikte, ülkemizde siyasi ve ekonomik istikrar ve sosyal barış sağlanmıştır. Bu dönemde sürdürülebilir büyüme ortamına geçilmesi, enflasyon ve reel faizlerde tek haneli rakamlara inilmesi, dövizde istikrara kavuşulması, ihracatta rekorlar kırılması, dünyanın en büyük 20 ülkesi arasında 17'nci sıraya yükselmesi ile birlikte makro ekonomik dengelerin kurulması sonucunda; Ar-Ge'ye ve Ar-Ge çalışmalarına daha fazla önem verilmeye başlanmıştır.

Bu kapsamda Ar-Ge'ye ayrılan pay GSMH'nın binde 64'ü iken yüzde 3'e çıkarılmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır. Bu itibarla ilk olarak yüzde 2'ye çıkarılması için TÜBİTAK'ın bütçesine ayrılan ödenek 450 milyon YTL'den 700 milyon YTL'ye yüksel-

Rekabet gücünün artırılması için ülke genelinde **Ar-Ge teknoloji** bilincinin yerleşmesi ve bu **bilincin** herkes tarafından benimsenmesi gerekmektedir

tilmiştir.

Öte yandan sanayinin ihtiyacı olan ve ekonomiye kazandırılan Ar-Ge çalışmaları çerçevesinde 22 üniversitede teknoloji geliştirme bölgesi kurulmuş olup bunlardan 14 tanesi faaliyete geçmiştir.

Yine teknoloji geliştirme bölgelerinin dışında KOSGEB tarafından üniversiteler ile kamu ve özel araştırma kurumlarındaki bilim ve teknoloji altyapısından işletmelerin yararlanmasını sağlamak ve sanayi–üniversite işbirliğini kuvvetlendirmek amacıyla teknoloji merkezleri (TEKMER) açılmakta olup bunların sayıları 20'ye ulaşmıştır.

Bilgiyi ürüne dönüştürebilme yeteneği

Ülkemizin refah seviyesini yükseltebilmek ve uluslararası pazarlarda rekabet edebilmek için şart olan; bilgiyi ürüne dönüştürebilme yeteneğinin geliştirilebilirliğine ilişkin olarak yoğun bir şekilde çalışmaktayız

İşte bu kapsamda bakanlık olarak kısa adı San-Tez olan "Sanayi Tezleri Projesi"ni başlattık. 2005 yılında pilot uygulama olarak başlatılan proje, 2006 yılında yatırım programı olarak bütçemizde yerini almıştır.

Bu projede, üniversitelerdeki yüksek lisans ve doktora tezlerinin bir kısmının sanayicinin talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmesi hedeflenmiş, projeler sanayici, üniversite ve kamu desteğiyle gerçekleştirilecek olup, proje sonuçları sanayici tarafından ticari ürün haline getirilecektir.

Ayrıca San-Tez Projesi ile üniversite-sanayi işbirliğinin kurumsallaştırılması ile üniversitelerimizdeki bilgi birikiminin sanayiye aktarılması ve bu bilginin teknolojik ürün ve üretim yöntemleri olarak geri dönüşünün sağlanmasının yanında; KOBİ'lerimizde teknoloji ve Ar-Ge farkındalığının oluşturulması;

- Sanayimizin yüzde 98'ini oluşturan ve halen geleneksel üretim yöntemi ile çalışmaya devam eden ve bu nedenle ülkede oluşturulan katma değerin sadece yüzde 26'sını üreten KOBİ'lerimizin teknolojik ürün ve üretim yöntemlerini kullanmaya cesaretlendirilmesi,
- Bu işletmelerin kendi öz varlıklarıyla gerçekleştiremeyecekleri Ar-Ge, teknoloji ve inovasyona yönelik çalışmalarının üniversite ve devlet desteği ile gerçekleştirilmesi,
- Yenilikçi şirketlerin doğması,
- Üniversitelerdeki bilimsel çalışmaların kısa ve orta vadede yeni bir ticari ürün veya üretim yöntemi olarak sonuçlanacak konulardan belirlenmesi,
- Bu projelerle daha fazla sayıda yüksek lisans ve doktora öğrencisi desteklenerek nitelikli eleman sayısının artırılması hedeflenmektedir.

Dolayısıyla bu projenin başarısı ve sürekliliği üniversite-sanayi işbirliğinin kurumsallaşması ve üniversitelerdeki bilimsel bilginin ticarileşmesi açısından çok büyük önem arz etmektedir.

Bu nedenle, sanayicilerin ihtiyaç ve taleplerine göre üniversiteler tarafından hazırlanan 104 adet projeden TÜBİTAK tarafından değerlendirmeye alınan 79 projenin 25 adedi desteklenmeye uygun bulunmuştur. San-Tez Projesi sürekli bir proje olması nedeniyle 2007 yılı yatırım bütçesine 12.000.000 YTL ödenek teklif edilmiştir. Ülkemizin geleceği ve refahı için önemli adımlar olan bu projelerin başarıyla yürütülmesinde gerekli hassasiyeti göstererek her kesimin üzerinize düşeni yapacağına yürekten inanıyor, San-Tez Projesi'nin ülkemiz için daha birçok ilkin başlangıcı olmasını diliyorum.